

A biológiai módszer a természetrajzi oktatásban. A biológiai irány ellen felhangzó vélemények bírálatával kapcsolatban azzal a kérdéssel foglalkozik *Paul Kammerer* a *Monatshefte für den naturwissenschaftlichen Unterricht* januári számában, hogyan lehet a biológiai irányt a legalkalmasabban megvalósítani. A megvalósítás alapfeltételének azt tartja, hogy a természetrajzi gyűjteményeket alaposan átalakítsuk. Ebben a gyűjteményben kell holt tárgyaknak is lenni, amelyek ki vannak szakítva természetes kereteikből, de ezeknek a holt tárgyaknak a természeti valóságot kell képviselniök. Ne arra törekedjünk, hogy «természetes» környezetüket is velük együtt odahozzuk a szertárba, hanem hogy a tanítók betekintést nyerhessenek az illető tárgy élete folyásába. Ezt úgy érjük el, ha nem egy-egy típusos példány képvisel minden fajt, hanem több, az élettartam különböző fázisaiban levő egyed. Inkább kevés fajt, de mindegyiket alaposan ismertessük meg tanulóinkkal. A preparált anyagon kívül okvetlenül szükség van élő állatokra és növényekre, amelyek természetes keretben egyesítve a szervezeteknek a külső világhoz való vonatkozásait szemléltetik. Különösen könnyű ezt megvalósítani ott, ahol az iskolának megfelelő kertje van, de kis terrariumokat és aqurariumokat a legszerényebb eszközökkel rendelkező iskola is állíthat föl. Így tudjuk csak megvalósítani a biológiai oktatás igazi feladatát: betekintést nyújtani magukba az életjelenségekbe.

*

Együttes nevelés az északamerikai Egyesült Államok iskoláiban. A *Monatschrift für höhere Schulen* januári füzetében *Siebert* ilyen címen számol be amerikai tanulmányútról. A két nem együttes nevelése az Egyesült Államok mindenfokú iskoláiban dívik, de nem általános. A nyugati államok nyilvános iskolái vezetnek ezen a téren, míg a keleti államok magániskoláiban és az alapítványi iskolákban a kétnemű ifjúságot külön nevelik. Az együttes nevelés bevezetésére egyrészt a tanítóhiány, másrészt az iskolák nagyobb részének csekély látogatottsága és egyéb külső okok vezettek és nem pädagogiai vagy szociológiai megfontolások. Csak utólag állapította meg az elmélet ennek a gyakorlatnak tényleges vagy állítólagos előnyeit. A középiskolákban az együttes nevelés a XIX. század utolsó harmadában valósult meg, mint az egyetlen módja annak, hogy a leányok is a fiukéval egyenlő értékű nevelésben részesülhessenek. Vannak azonban külön női College-ek is. A fejlődés 1909-ben érte el csúcspontját, azóta inkább hátrál a mozgalom, amelynek keleten az a törekvése, hogy az együttes nevelést beszüntessék a középfokú iskolákban, nyugaton pedig, hogy az állapotokon javítsanak. Erkölcsi tekintetben felteszik, hogy az együttes nevelésnek kedvező a befo-

lyása, ahol kisebb, egyenletes körökről van szó. A fősúly azonban a szociális szemponton van. A közös nevelés lehetővé teszi a két nemű ifjúság ártatlan érintkezését, amelyből nemcsak az iskolázás idejére, hanem a későbbi életre is a közös érdeklődések egész sora keletkezik. A legfontosabb aggodalmak szervezettani és pedagógiai megfontolásokból erednek. A fejlődés legfontosabb éveiben az egynemű iskolák inkább nyújthatnak kiválóan férfiúi, illetve női nevelést. K—n.

KÜLFÖLDI SZAKLAPOK.

Pädagogisches Archiv. Monatsschrift für Erziehung, Unterricht und Wissenschaft. Unter Mitwirkung von Fachgelehrten und Schulmännern, herausgegeben von *J. Ruska*. Leipzig 1910, LII. Jahrgang.

Első füzet (január): *Prof. Dr. Julius Ruska*, Az iskola és egyetem érdekeinek közössége. — *Dr. Paul Lorentz*, Benyomások a német filológusok és iskolaférfiak gráci ünnepies közgyűléséről. — *Prof. Dr. Eduard König*, Az ó-szövetségi próféta-ság a modern történelmi kutatás világításában. — *Gustav Humpf*, A reáliskolai modern nyelvi olvasmányok kánonja; elvek és tények. — *Prof. Dr. Paul Gräbner*, Növénytani rendszertan és növényföldrajz gyakor és ma. — Szemle. — Irodalom.

*

Archiv für die gesamte Psychologie. Herausgegeben von *E. Meumann* und *W. Wirth*. XVI. Band. Leipzig, 1909.

Harmadik és negyedik füzet: *Bernard Kerstiens*, Descartes lélektanára vonatkozó kutatások. — *L. Treves*, Megfigyelések a vakok izomérzeteire vonatkozólag. — *Mario Ponzo*, A tapintó érzék körébe vágó néhány illuzióról, Aristoteles illuziójáról és hasonló jelenségekről. — *F. Kiesow*, Ponzo dolgozatának összefoglalása. — *F. Kiesow*, Megfigyelések pillanatnyi hangbenyomások reakció-idejére vonatkozólag. — *F. Kiesow* és *M. Ponzo*, A hőérzetek reakció-idejéről. — *Erich Becher*, Megfordítható rajzokról. — *Helen Dodd Cook*, Kikötött és üres távolságok tapintó becslése. — *Aloys Müller*, Néhány megjegyzés az égboltozaton és a csillagokon való csalódásokról. — *E. Meumann*, Közlemény. — Irodalmi szemle.

*

Zeitschrift für pädagogische Psychologie, Pathologie und Hygiene. Begründet von *F. Kemsies*. Herausgegeben von *M. Brahm*, *G. Deuchler*, *O. Scheibner*. Leipzig, XI. Jahrgang.

Első füzet (január): *Prof. Dr. W. Wundt*, Logika és lélektan. — *Dr. W. Specht*, A munkagörbe elemzéséhez. — *Prof. Dr. W. Münch*, Oktatás és érdeklődés. — *A. Henseling*, Tapasztalatok a gyermekeknek a válásos hagyományhoz való viszonyára vonatkozólag. — *Th. Heller*, Az ifjúkori gyengeelméjűség osztályozásához. — Kisebb adalékok és közlemények. — Irodalmi szemle.

*